100. rocznica powołania Koła w Kutnie Związku Inwalidów Wojennych RP



19 marca 2022 roku obchodziliśmy 100. rocznica powstania w Kutnie Koła Związku Inwalidów Wojennych RP. Z tej okazji Zarząd Koła w Kutnie Związku Inwalidów Wojennych RP, Starosta Kutnowski, Sekretarz Powiatu oraz przedstawiciele Prezydenta Miasta oraz Kutnowskiej Rady Pamięci Narodowej złożyli biało-czerwone wiązanki w miejscu pamięci narodowej na cmentarzu parafialnym w Kutnie.

Wieloletnim prezesem Koła był Ś.P. Józef Balawajder, pochowany na cmentarzu w Woźniakowie, gdzie delegacje samorządu powiatowego, miejskiego i gminnego wraz z rodziną p. Balawajdera złożyli symboliczne wiązanki. Inicjatorem święta była obecna Prezes Koła w Kutnie pani Jadwiga Łuszczak oraz Zastępca Prezesa pan Andrzej Zielonka.

Rys historyczny Oddziału ZIW RP w Kutnie

1922 - 2022

Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej powstał w kwietniu 1919 r. podczas pierwszego Krajowego Zjazdu Delegatów w Warszawie poprzez zjednoczenie różnych regionalnie działających organizacji. W jego szeregach znaleźli się inwalidzi – uczestnicy powstań i byli żołnierze z armii państw zaborczych, legioniści Józefa Piłsudskiego, żołnierze Błękitnej Armii gen. Józefa Hallera i innych ugrupowań zbrojnych, zaś po wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r.

dołączyli do nich żołnierze Wojska Polskiego. Wszyscy członkowie byli zrównani w prawach w myśl słów, że ‘krew przelana za Ojczyznę ma jednakową barwę”. Związek był i pozostaje także członkiem organizacji międzynarodowych zrzeszających weteranów i inwalidów walk zbrojnych.

Przez cały okres istnienia Związku jego cele pozostawały i pozostają podobne - dotyczą udzielania wsparcia materialnego i pomocy medycznej żołnierzom - inwalidom wojennym i ich rodzinom – współmałżonkom, dzieciom, rodzicom, a także promowania postaw patriotycznych w społeczeństwie, zgodnie ze hasłem „Bóg Honor Ojczyzna” umieszczanym na sztandarach. Działalność Związku od początku opierała się na nieodpłatnej pracy społecznej.

Koło Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Kutnie powstało dnia 19 marca 1922 r. i podlegało wówczas Zarządowi Okręgowemu w Łowiczu, a jego siedzibą był lokal miejscowej księgarni „Ogniwo”. Podczas zebrania założycielskiego wybrano Zarząd w składzie: prezes - Adam Rzymkowski z Gołębiewa, sekretarz – Stefan Karpiński, skarbnik – Józef Wojtasiak. Szczególnie wyróżniającym się Prezesem Koła był Stanisław Modzelewski, który sprawował tę funkcję w latach 1926-1939; w 1939 r. wybrano go na stanowisko sekretarza generalnego Zarządu Głównego ZIW RP w Warszawie. Liczebność członków znacząca wzrastała, od 64 na początku do 150 w połowie lat dwudziestych.

W 1927 r. członkowie Związku postanowili ufundować Kołu ZIW sztandar. W 1929 r. zawiązał się Komitet Fundacji Sztandaru, który przeprowadził zbiórkę funduszy; już w dniu 15 września 1929 r. sztandar został poświęcony podczas nabożeństwa i przekazany Związkowi.

Po wybuchu II wojny światowej działalność Związku ustała; ówczesny sekretarz Związku – Antoni Bryłka ukrył sztandar i dokumenty Związku na wieży kościoła w Łąkoszynie. Koło reaktywowano w 1946 r. Cztery lata później władze centralne rozwiązały ZIW RP w Polsce, a ówczesny sztandar Koła przekazano do Muzeum WP w Warszawie. Działalność Związku wznowiono w 1956 r., już jako ZIW PRL, a rok później liczba członków wynosiła 93 osoby. W 1960 r. Związek liczył 176 członków.

W latach 1971-89 prezesem Oddziału był Feliks Garbaliński. Podczas jego kadencji w 1972 r. Oddział otrzymał nowy sztandar, ufundowany przez społeczeństwo i zakłady pracy miasta i powiatu kutnowskiego. Wraz ze sztandarem Związek otrzymał „Księgę pamiątkową sztandaru”, gdzie zamieszczono listę fundatorów. W 1994 r. na obecnym sztandarze, przechowywanym w siedzibie Związku,

zmieniono godło na orła w koronie oraz zastąpiono napis *Związek Inwalidów Wojennych PRL* napisem *Związek Inwalidów Wojennych RP.*

W 1989 r. prezesem został śp. kol. Józef Balawajder, pełniący tę funkcję do 2018 r., przez 20 lat ławnik przy Sądzie Rejonowym w Kutnie. Prezes był osobą niezwykle zaangażowaną w pracę na rzecz dobra członków i cieszącą się powszechnym szacunkiem. Obecny skład Zarządu ZIW RP w Kutnie: Jadwiga Łuszczak - prezes, Andrzej Zielonka - wiceprezes, Marianna Kurzątkowska - skarbnik, Adam Łuszczak - sekretarz.

Zasłużonym członkom Związku przyznawano wysokie odznaczenia (krzyże, medale), nominacje na wyższe stopnie wojskowe, patenty „Weteranów Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny" oraz dyplomy, wyróżnienia i odznaki honorowe. Oddział Związku Inwalidów Wojennych RP w Kutnie podlega Zarządowi Okręgowemu ZIW RP w Łodzi. Władze Zarządu Okręgowego służą wsparciem w realizacji zadań statutowych i innych naszych działań .Oddział ZIW RP w Kutnie w atmosferze życzliwości od lat współpracuje z Urzędem Miasta, a także ze Starostwem Powiatowym, Urzędem Gminy oraz Muzeum Regionalnym. Dzięki pomocy tych instytucji możemy w tym roku obchodzić stulecie naszego istnienia.

Działalność Oddziału kutnowskiego koncentruje się na wypełnianiu zadań statutowych poprzez wspieranie swoich członków, udziale w uroczystościach państwowych i rocznicowych, często we współpracy z innymi organizacjami kombatanckimi i Kutnowską Radą Pamięci Narodowej (poprzednio Miejskim Komitetem Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa), podtrzymywaniu wśród lokalnej społeczności i młodzieży szkolnej tradycji patriotycznych i pamięci historycznej dotyczącej walk narodowo-wyzwoleńczych.

Opracowała: Jadwiga Łuszczak **-** *Prezes Oddziału*


CHWAŁA
W HOŁDZIE
ŻOŁNIERZOM WOJSKA POLSKIEGO
POLEGŁYM W OBRONIE OJCZYZNY
W 1939 ROKU
SPOCZYWAJĄCYM NA TEJ KWATERZE


CHWAŁA
W HOŁDZIE
ŻOŁNIERZOM WOJSKA POLSKIEGO
POLEGŁYM W OBRONIE OJCZYZNY
W 1939 ROKU
SPOCZYWAJĄCYM NA TEJ KWATERZE




CHWAŁA
POLEGŁYM
ZA WOLNOŚĆ
OJCZYZNY
W HOŁDZIE
ŻOŁNIERZOM WOJSKA POLSKIEGO
POLEGŁYM W OBRONIE OJCZYZNY
W 1939 ROKU
SPOCZYWAJĄCYM NA TEJ KWATERZE


RENATA
LASECKA


S.P.
IRENA
BALAWAJDER
2.05.1930 - 17.08.2015
JÓZEF
BALAWAJDER
17.03.1927 - 11.06.2020